

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ
СТУДЕНТІВ
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
на Днях науки 19 квітня 2012 року**

**Том 1.
Педагогічні науки**

**Бердянськ
2012**

УДК 37.01(06)

ББК 74я5

3 41 Збірник тез наукових доповідей студентів Бердянського державного педагогічного університету на Днях науки 19 квітня 2012 року. – Том 1. Педагогічні науки. – Бердянськ : БДПУ, 2012. – 204 с.

Друкується за рішенням вченої ради Бердянського державного педагогічного університету. Протокол № 9 від 29.03.2012 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Богданов Ігор Тимофійович – д.пед.н., проф., проректор з наукової роботи, відповідальний редактор; Зарва Вікторія Анатоліївна – д.філол.н., проф., ректор Бердянського державного педагогічного університету; Алексєєнко Ірина Вікторівна – д.політ.н., проф., декан соціально-гуманітарного факультету; Казанцева Лариса Іванівна – к.пед.н., доц., директор Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти; Коваль Людмила Вікторівна – д.пед.н., проф., директор Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв; Кушнірюк Сергій Георгійович – к.н. з фіз. вих. та спорту, доц., декан факультету фізичного виховання; Малихін Андрій Олександрович – к.пед.н., доц., директор Інституту фізико-математичної та технологічної освіти; Харлан Ольга Дмитрівна – д.філол.н., проф., директор Інституту філології та соціальних комунікацій; Хоменко Віталій Григорович – к.техн.н., доц., директор Інституту освітніх інженерно-педагогічних технологій.

У збірнику тез наукових доповідей студентів Бердянського державного педагогічного університету друкуються матеріали виступів на Днях науки університету 19 квітня 2012 року. У публікаціях розглядаються актуальні проблеми педагогіки, дошкільної, початкової, корекційної та професійної освіти, а також управління навчальними закладами.

© Бердянський державний педагогічний університет

Макаренко Альона. Індивідуальний підхід у процесі виховання наполегливості у дітей старшого дошкільного віку	47
Назарук Юлія. Деякі аспекти розвитку дискурсивного мислення у дітей старшого дошкільного віку	48
Назарук Юлія. Педагогічні умови формування дискурсивного мислення у старших дошкільників	51
Поліняк Альона. Подолання порушень словотворення у дітей старшого дошкільного віку загальним недорозвиненням мовлення	53
Прокопенко Інна. Вплив спілкування з дорослими на формування образної сфери дошкільника	54
Сафронова Анна. Особливості формування часових уявлень у дітей молодшого дошкільного віку	56
Сімакова Ілона. Формування екологічної свідомості дошкільника засобами авторської казки	58
Старцева Аліна. Виховання екологічної культури у дітей середнього дошкільного віку мультимедійними засобами (авторська мультимедійна казка)	60
Тамчі Марія. Особливості врахування темпераменту дітей у процесі навчально-виховної роботи	62
Тарасюк Ганна. Народна казка – важливий засіб морального виховання дошкільників	64
Усачова Ганна. Використання народних традиційних свят в ознайомленні дошкільників із українською культурою	67
Швачунова Ольга. Формування адекватної самооцінки у дітей старшого дошкільного віку	69
Ярець Катерина. Самопрезентація вихователя дітей дошкільного віку як фактор його успішної діяльності	70

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Акав Катерина. Особливості застосування кольору в образотворчій діяльності молодших школярів	73
Бут Олена. Усний переказ як засіб розвитку зв'язного мовлення	76
Васєва Юлія. Филологическое сопровождение урока литературного чтения в начальной школе (на примере стихотворения Б. Пастернака “Снег идет”)	77
Гречишкіна Ірина. Інтерактивні технології як засіб розвитку молодших школярів на уроках курсу “Я і Україна”	79
Джабраилова Гюлнара. Проектная деятельность как средство формирования у младших школьников творческих способностей	81
Докучаева Наталья. К вопросу о развитии критического мышления у младших школьников	83
Доля Тетяна. Українська вишивка як засіб національного виховання молодших школярів	85
Катасонова Ганна. Концептуальні засади декоративно-прикладного мистецтва українського народу	86
Кірілова Євгенія. Особливості використання ігрових технологій на уроках курсу “Я і Україна” в початковій школі	88

різноманітних методів, спрямованих на формування екологічної свідомості дошкільників, ретельне комплектування методичного забезпечення високохудожніми творами та медіатекстами.

Однією з умов формування дошкільників екологічних знань є творча робота за мотивами казки яка передбачає такі форми:

- Аналіз. Мета аналізу усвідомлення, інтерпретація того, що стоїть за кожною казковою ситуацією, конструкцією сюжету і поведінкою героїв.

- Розповідь казки. Прийом допомагає опрацювати розвиток фантазії, уяви.

- Переписування казки. Переписування і дописування авторських і народних казок має сенс тоді, коли дитині не подобається сюжет, деякий поворот подій. Це важливий діагностичний матеріал.

- Складання казки. Сюжети казок повинні містити можливості для зміни героїв, а також ситуації вибору, вимагаючи від них відповідного рішення.

Отже, робота з авторською казкою екологічного змісту сприяє найінтенсивнішому розвитку базисних характеристик особистості дошкільника, формуванню когнітивного, поведінкового та емоційного компонентів екологічної свідомості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дерябо С. Д. Экологическая педагогика и психология / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – 480 с.

2. Львовичкіна А. М. Екологічна психологія : навч. посіб. / А. М. Львовичкіна – К. : Міленіум, 2003. – 122 с.

Аліна Старцева,

4 курс Інституту соціально-педагогічної
та корекційної освіти

Наук.керівник: **Н. Ю. Цибуляк**, асистент (БДПУ)

ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ СЕРЕДЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ МУЛЬТИМЕДІЙНИМИ ЗАСОБАМИ (АВТОРСЬКА МУЛЬТИМЕДІЙНА КАЗКА)

Актуальність екологічного виховання зумовлена наявністю світової екологічної кризи, причина якої криється у практичній діяльності людини, що обумовлена її антропоцентричною свідомістю. Основи екологічної свідомості та культури, ставлення особистості до світу природи закладаються в дошкільному дитинстві, що підтверджує вагомість використання цього сензитивного періоду для екологічного виховання особистості. У законі „Про дошкільну освіту” її роль визначається як провідна у вихованні особистості дитини, тому зміст освіти має виступати базисом становлення людини, що передбачає екологічна культура, а методи відповідати віковим особливостям дітей. Екологічна культура формується у дошкільному віці, коли діти ознайомлюються з особливостями навколишнього середовища. Враховуючи надзвичайну емоційну чутливість малюків, перевага надається емоційно-естетичному

сприйманню природи, розвитку естетичних, інтелектуальних, гуманістично-спрямованих почуттів у ставленні до природи.

Основу екологічної культури становлять елементарні знання про природу: орієнтування у найближчому природному середовищі; усвідомлення життєво необхідних потреб живих істот в умовах існування; ознайомлення з елементарними відомостями про взаємозв'язки живої природи, значення її в житті людини.

З дошкільного віку дітям можна і необхідно прищеплювати любов до навколишнього середовища, вміння оберігати «зелених друзів» та примножувати багатства.

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні орієнтує сучасних фахівців дошкільного профілю у виборі завдань та змісту роботи з дітьми таким чином, щоб відкривати перед ними „науку життя”, яка сприяла б формуванню творчих особистостей з розвиненим почуттям власної гідності та відповідальності за свої вчинки.

Метою роботи є визначення ролі авторської мультимедійної казки як засобу виховання екологічної культури та свідомості дітей середнього дошкільного віку.

У науковій літературі виховання екологічної культури розкрито в роботах Я. Коменського, Д. Локка, Й. Песталоцці, С. Русової, Ж-Ж. Руссо, В. Сухомлинського, К. Ушинського, Є. Фльориної. Сучасні дослідники цієї проблеми С. Дерябо, Г. Пустовіт, В. Ясвін підкреслюють необхідність формування екоцентричного типу екологічної свідомості як регулятора діяльності людей у природі. Н. Горобаха, Н. Глухова, Н. Кот, Н. Лисенко, С. Ніколаєва, З. Плохій, Н. Рижова, Н. Яришева зазначають, що основи екологічної культури закладаються в дошкільному дитинстві. Вони визначають, що **екологічна культура** – це цілепокладаюча діяльність людини, спрямована на організацію та трансформацію природного світу відповідно до власних потреб та намірів. **Екологічна свідомість** виступає головною складовою екологічної культури, формування засад якої дослідники визначають метою екологічного виховання дітей дошкільного віку.

Основними засобами екологічного виховання вчені такі як С. Дерябо, В. Ясвін, Г. Пустовіт визначають: бесіди, заняття, дидактичні ігри, рухливі ігри, трудова діяльність, художня література, авторська казка, індивідуальна робота, мультимедійні засоби у вигляді презентацій, відео, слайд-шоу.

Особливого значення в процесі екологічного виховання, вчені З. Плохій, Н. Маковецька, Н. Гавриш визначають використання авторської казки природознавчого змісту. **Авторська казка** має наукову основу, яка дозволяє формувати реалістичні уявлення про окремі об'єкти та явища природи, потреби живих організмів, зв'язки та залежності у природі в багатоступеневій ієрархічній послідовності та єдності; забезпечує цілісність раціонального та емоційного у пізнанні; відповідає характеру мислення та інтересам дитини.

Ученими такими, як Л. Міщик, С. Ніколаєва, З. Плохій, П. Саморукова, О. Терентьєва доведено, що через емоційну взаємодію з образами діти

засвоюють певні знання й уявлення, виробляють конкретні судження, формулюють особистісні умовисновки. Образність мультимедійної казки сприяє формуванню перших синкретичних уявлень про ті об'єкти і явища, про які в ній розповідається. Авторська мультимедійна казка, в основу якої покладено конкретні наукові факти, а форма подання інформації залишається казковою, на нашу думку, здатна оптимізувати процес екологічного виховання дітей дошкільного віку, надаючи йому почуттєвої спрямованості. Казка, в основі якої лежать наукові факти, є дієвим засобом впливу на інтелектуальну та почуттєву сферу дитини, що здатний забезпечити ефективне формування емоційно забарвлених екологічних уявлень, позитивного емоційно-ціннісного ставлення та мотивувати екологічно доцільну поведінку та діяльність у природі.

Використання мультимедійних засобів, а саме авторської мультимедійної казки нові можливості у проведенні різних видів занять. у супроводі мультимедійних презентацій, де поглиблюються знання дітей, отримані раніше. Використання сучасних технологій створює умови для формування сучасної особистості дитини.

Ми пропонуємо у роботі використовувати такі елементи мультимедійних засобів, як електронні посібники, які демонструються з допомогою комп'ютера або мультимедійного проектора, довідники, навчальні ресурси Інтернету, диски з картинками та ілюстраціями, відео, аудіотехніка, а також авторська мультимедійна казка у форматі презентації PowerPoint або фільму MoveMaker.

Отже, використання мультимедійних засобів, а особливо мультимедійної авторської казки, зроблять процес формування екологічної культури дітей середнього дошкільного віку набагато ефективнішим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лисенко Н. Використання спостережень в роботі з екологічного виховання дошкільників / Н. Лисенко // Дитячий садок. – 2004. – № 25 – 26. – С. 10 – 44.
2. Белицын И. В. Лекционный мультимедийный комплекс как средство активизации учебно-познавательной деятельности обучающихся : дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.02 / Белицын Иван Васильевич. – Барнаул, 2003. – 159 с.
3. Яришева Н. Ф. Методика ознайомлення дітей з природою / Н. Ф. Яришева. – К. : Рад.школа. – 1993. – 268 с.

Марія Тамчі,

2 курс Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти

Наук. керівник: **Т. С. Червко,** старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ВРАХУВАННЯ ТЕМПЕРАМЕНТУ ДІТЕЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ